

Лектира за шести разред основне школе

Ференц Молнар

ДЕЧАЦИ ПАВЛОВЕ УЛИЦЕ

I

У дванаест и три четврти, баш онога тренутка када на катедри природописне¹ дворане, после дугог и безуспешног експериментисања, на крају крајева и на једвите јаде, као награда за нервозна ишчекивања, у безбојном пламену Бунзенове лампе² букну диван, као смарагд зелен лук, знак да је електрични спој, за који је господин професор тврдио како ће зелено обојити пламен, пламен одиста и обојио зелено: тачно у дванаест и три четврти, баш у том победничком тренутку, забруја у дворишту суседне куће вергл³ и тиме одједном ишчезну сва озбиљност. Прозори су били широм отворени на топлом мартовском дану, а на крилима свежег пролетњег поветарца улете у учионицу музика. Била је то некаква весела мађарска мелодија, која је на вергу добила ритам марша и брујала тако обесно, тако бечки да би се цео разред најрадије смешио, чак је било и оних који су јој се одиста смешили. У Бунзеновој лампи је весело буктао зелени лук и њега је и даље посматрало неколико дечака из прве клупе. Али остали су гледали кроз прозор, кроз који су се могли видети кровови суседних ниских кућа, а у даљини, у златном подневу, црквени торањ, на чијем се сату велика казаљка утешно приближавала ка броју дванаест. И, загледавши се тако кроз прозор, са музиком су ушли у дворану и други гласови који не спадају ту.

¹ Природописни – који се односи на природопис, науку о природи и природним појавама.

² Бунзенова лампа – справа за извођење хемијских експеримената.

³ Вергл – механичка музичка справа у облику сандучића на коју се окретањем ручке свира увек иста мелодија.

Свирали су кочијаши, у неком дворишту је певала једна слушкиња, али нешто сасвим друго, а не оно што је свирао вергл. И одједном се узнемири цео разред. Неки стадоше претурати међу књигама, уреднији убрисаше пера, Бока затвори малу, црвеном кожом превучену мастионицу, која је имала врло згодну конструкцију тако да из ње никада није могло истећи мастило сем када је човек стави у цеп. Челе покупи листове који су му замењивали књиге, јер је Челе био кицош и није носио под пазухом читаву библиотеку као остали. него је имао обичај да понесе само потребне листове, па и њих брижљиво подељене по унутрашњим и спољним цеповима, Чонакош у последњој клупи зевну као какав нилски коњ коме је досадно, Вајс преврну цепове и истресе из њих све преподневне мрве, преостале тамо од кифле коју је Вајс од десет сати до један штрпкао из цепа, парче по парче, Гереб стаде под клупом вући ноге као што чини онај ко хоће да устане, а Барабаш је без икаквог зазора раширио под клупом, на колену, мушему, сложивши на њој књиге по величини, стегнувши их каишем тако јако да је и клупа зашкрипала, а сам он се зацрвено – једном речју, сви су чинили припреме за полазак и једино господин професор није хтео примити к знању да ће кроз пет минута бити крај свему, него је пренео свој благи поглед преко многих чупавих дечјих глава и рекао:

„Шта је то?”

Тада настаде велика тишина. Мртва тишина. Барабаш је морао да пусти каиш, Гереб је подвукао ноге пода се, Вајс је вратио цепове унутра, Чонакош је руком заклонио уста и зевање довршио иза ње. Челе је оставио на миру своје „листове”, Бока је брзо ставио у цеп црвену мастионицу, из које одмах, осетивши цеп, поче капати лепи плави антрацен.

„Шта је то?”, понови господин професор, а тада су већ сви непомично седели на својим местима. Затим професор погледа према прозору кроз који је весело допирао звук вергла, као да је свакоме хтео показати како он не спада под професорски надзор. Али господин професор ипак строго погледа у правцу вергла и рече:

„Ченгеи, затвори прозор.”

А Ченгеи, мали Ченгеи који је седео „у првој на првом”, устаде и, са озбиљним, строгим малим лишћем, приђе прозору да га затвори.

У том тренутку Чонакош се нагну преко клупе и шапну једном малом плавом дечаку:

„Позор, Немечек!”

Немечек опрезно погледа унатраг, затим на под. Докотрља се до њега лоптица од хартије. Он је подиже, разви. На једној страни је било написано: *Додај даље Боки.*

Немечек је знао да је то тек адреса, а да је само писмо, оно што истински има да се каже, на другој страни хартије. Али је Немечек био карактеран човек и није хтео да чита туђе писмо. И он је, дакле, начинио лоптицу од њега, сачекао погодан тренутак, па се сад нагнуо над ону улицу између два реда клупа и шапнуо:

„Позор, Бока!”

А тада је Бока погледао на под који је био уобичајено саобраћајно средство за поруке. Одиста, котрљајући се, долазила је лоптица од хартије. На другој страни, дакле на оној коју плави Немечек из осећања поштења није прочитао, било је написано следеће:

*После юодне у юри юлавна скуйшишина. Бирање юред-
седника на юрадилишиши. Обнародоваши.*

Бока згужва у ћеп папирић и још последњи пут стегну каишем већ спаковане књиге. Био је један сат.

Електрични часовник поче брујати и сада је већ и господин професор знао да је часу крај. Угасио је Бунзенову лампу, одредио лекцију и вратио се у природописни кабинет, међу збирке, одакле су, чим се отворе врата, извиривале испуњене животиње и птице које су се кочопериле на полицама, са својим глупим стакленим очима, и где је, у једном углу, тихо али достојанствено, стајала тајна свих тајни, фантом фантома, један пожутео човечји костур.

И разред је за трен ока изашао из дворане. У великим степеништу са стубовима настаде дивља трка коју би само висока појава понеког професора међу гомилом бучне деце успорила у хитању. Тада би тркачи ублажили јурњаву, за један трен би настао мир. Али чим би професор на првом завијутку ишчезао, поново би почела трка спуштања низа степенице.

На капију је куљала војска деце. Половина десно, половина лево. И професори би ишли међу њима, а тада би слетали мали шешири. И сви би ишли уморно, гладно, блиставо сунчаном улицом. У глави би им била лака несвестица, која је тек полако ишчезавала гледањем многих веселих и занимљивих ствари што их пружа улица. Као да су били мало ослобођено робље, посртали су од много сунца и много ваздуха, лутали су кроз овај бучни, свежи, ужурбани град, који за њих није био ништа друго до замршена мешавина кола, трамваја, улица, дућана, збрка кроз коју је требало пронаћи пут кући.

Челе се у потаји, под једном суседном капијом, погађао око беле халве⁴. Наиме, човек који продаје белу халву безочно је подигао цене. Као што је познато, бела халва на целом свету стаје једну крајџару⁵. То треба

⁴ Халва – врста посластице.

⁵ Крајџара – ситан аустријски новчић, стоти део форинте.

разумети тако да човек што продаје халву узме секирицу, па колико одсече једним ударцем од великог комада беле, лешником ишаране масе, то стаје једну крајџару. Пошто под капијом све стаје једну крајџару, она је, дакле, јединица. Једну крајџару стају на танку гранчицу натакнуте три шљиве, три смокве, три половине ораха, све то замочено у течан шећер. Једну крајџару стаје велико парче ратлuka, а исто толико и кромпир-шећер. Једну крајџару чак стаје и такозвани ђачки оброк, пакован у кесице, и једна је од најукуснијих мешавина. Има ту лешника, сувог грожђа, парчића бомбона, уличног ђубрета, бадема и мува. За једну крајџару ђачки оброк обухвата врло много плодова индустрије, биљног и животињског царства.

Челе се погађао, што је значило да је човек који продаје белу халву подигао цене. Познаваоци трговачких закона добро знају да се цене дижу и онда када је пазар скопчан са опасношћу. Тако су, на пример, скупи они азијски чајеви које каравани морају да преносе кроз пределе пуне разбојника. Ту опасност морамо да платимо ми, људи Западне Европе. А човек што је продао белу халву неоспорно је имао трговачког духа јер су га, сиротог, хтели отерати из близине школе. Знао је он врло добро, ако баш хоће да га отерају, онда ће га и отерати, и да се не може довољно љубазно осмехивати на професоре који онуда пролазе, а да они у њему не виде непријатеља омладине.

„Деца сав свој новац троше код оног Италијана”, говорили су. А Италијан је осећао да његова трговина крај гимназије неће бити дуговечна. Подигао је, дакле, цене. Када већ мора да иде, нека бар заради нешто. То је и рекао Челеу:

„Пре је све било једну крајџару. Одсад је све две крајџаре.”

И док је с тешком муком изговарао ове речи, дивље је млатарао по ваздуху секирицом. Гереб шапну Челеу:
„Баци шешир међу шећерлеме⁶.“

Челе је био одушевљен идејом. Ху, каква би то дивота била! Како би летеле бомбоне лево-десно! И како би се веселили дечаци!

Гереб, као какав ћаво, шаптао му је на уво заводничке речи:

„Баци шешир. То је каишар.“

Челе скида свој шешир.

„Овај лепи шешир?“, рече.

Ствар је била промашена. На рђавом месту је Гереб учинио овако леп предлог, та Челе је био кицош⁷ и носио је уза се само листове од књига.

„Жалиш га?“, запитао је.

„Жалим га“, рече Челе. „Али зато немој мислити да сам кукавица. Ја нисам кукавица, само жалим шешир. То могу и да докажем, јер ако хоћеш, ја ћу врло радо бацити твој шешир.“

Тако се нешто Геребу није смело рећи. Го је била готово увреда. И обрећнуо се. Рекао је:

„Када је већ о мом шеширу реч, бацићу га ја сам. То је каишар⁸. Ако се бојиш, иди.“

И покретом који је код њега значио ратоборност скида шешир да сруши сточић препун шећерлема.

Али му неко одстрага⁹ ухвати руку. Један готово мужевно озбиљан глас запита:

„Шта то радиш?“

⁶ Шећерлема – врста посластице.

⁷ Кицош – мушкарац који се много дотерије.

⁸ Каишар – онај који се служи преваром, преварант, варалица; зеленаш, каматник.

⁹ Одстрага – отпозади.

Гереб се осврну. Бока је стајао иза њега.

„Шта то радиш?”, питао је поново.

И погледа га озбиљно, благо. Гереб прогунђа нешто, као лав када га погледа укротитељ. Покуњи се. Стави шешир на главу и слегну раменима. Бока тихо рече:

„Не дирај овог човека. Волим када је неко храбар, али ово нема никаквог смисла. Хајде.”

И пружи му руку. А рука му је била сва мастиљава¹⁰. Из мастионице је полако капала у цеп тамноплава течност и Бока је, ништа не слутећи, извукао руку из цепа. Али се због тога нису забринули. Бока је отро руке о зид, те је зид постао мастиљав, али Бокина рука није постала чиста. Али је ствар са мастилом тиме била окончана. Бока ухвати испод руке Гереба и пођоше дугом улицом. За њима је остао лепи мали Челе. Још су чули како је пригушеним гласом, са суморном резигнацијом¹¹ утученог револуционара, говорио Италијану:

„Па, ако је одсад све две крајџаре, дајте ми онда за две крајџаре беле халве.”

И извади свој фини мали зелени новчаник. А Италијан се смешио и вероватно је лупао главу: шта би било када би од сутра све стајало три крајџаре. Али то је био само сан. То је било као кад неко тврди да свака форинта¹² вреди стотинарку¹³. Лупи ножем по белој халви и одсечени комадић стави у парченце хартије.

Челе га горко погледа:

„Па то је мање него пре!”

Трговачки успех је сада већ обезобразио Италијана. Церекајући се рече:

¹⁰ Мастиљав – који има мастила; модар.

¹¹ Резигнација – равнодушност, безврљност.

¹² Форинта – мађарска валута.

¹³ Стотинарка – новчаница од сто динара, овде: од сто форинти.

„Сада је скупље, сада је и мање.”

И окренуо се већ новом купцу који је, користећи се овим примером, држао у руци две крајџаре. И секao је белу шећерну масу секирацом некаквим чудним покретима, као да је какав средњовековни исполински¹⁴ целат из прича што ситним човечуљцима одсеца као лешници малене главице.

„Фуј”, рече Челе новом купцу, „не купујте код овог. Овај је каишар.”

И одједанпут стрпа у уста сву белу халву за коју се залепило пола хартије, тако да се није могла одлепити, али не тако да се могла прогутати.

„Чекајте!”, викну Боки и осталима, и потрча за њима.

На углу их је достигао и ту скренуше у Лулину улицу, према Шорокшаријевој. Ухватише се подруку сва тројица; у средини је ишао Бока и тумачио нешто тихо, озбиљно, како је он то имао обичај. Имао је четрнаест година и на лицу му је било мало трагова мужевности. Али чим би отворио уста, добио би неколико година. Глас му је био дубок, благ и озбиљан. А и оно што је рекао било је као и његов глас. Ретко је говорио глупости. У мање свађе се није мешао, чак се повлачио и онда ако би га позвали за судију. Он је већ научио да после пресуде једна странка увек оде са горчином, и ту горчину осећа према судији увек. Али када би опасност већ завладала и свађа дошла дотле да је готово било потребно посредовање професора, интервенисао је Бока – да мири. А на онога који мири не срди се ниједна страна. Једном речју, Бока је изгледао паметан дечак и упутио се да, ако не постане у животу баш нешто велико, постане свакако поштен човек.

Правац њиховој кући је захтевао да из Шорокшаријеве улице скрену у Кестелекијеву. У мирној малој улици благо је грејало пролетње сунце и тихо брујала

¹⁴ Исполински – дивовски, велики, огроман.

фабрика дувана, која се пружала широм читаве једне стране. У Кестелекијевој улици могли су се видети свега њих двојица. Стаяли су на средини и чекали. Један је био јаки Чонакош, а други мали Немечек.

Када је Чонакош угледао три момчића, који су се држали подруку, од радости стави два прста у уста и звизну страховито као каква локомотива. Тада је звиждук, уосталом, био његов специјалитет. То није знао да понови нико у четвртом. Чак је у читавој гимназији једва било неколико њих који су се разумевали у овај кочијашки звиждук. Једино је ваљда за Циндера, председника ћачке књижевне дружине, знао да уме овако звиждати, али је Циндер звијдао само док није постао председник ћачке књижевне дружине. Отада Циндер није више ставио прст у уста. Председнику ћачке књижевне дружине, који сваке среде после подне седи за катедром поред професора мађарског језика, не би то приличило.

Дакле, Чонакош звизну једанпут. Дечаци стигоше до њега и застадоше у групи, на среду улице.

Чонакош се обрати малом Немечеку:

„Њима још ниси рекао?”

„Нисам”, рече Немечек.

Остали сви углас запитаše:

„Шта?”

Уместо малог плавог дечака одговори Чонакош:

„У музеју су јуче опет направили ајнштанд!”

„Ко?”

„Па Пастори. Два Пастора.”

Настанде велика тишина.

Али треба знати шта је то ајнштанд. То је нарочита реч пештанске деце. Када неки јачи дечко види слабијег од себе где се игра кликера или рошчића, па хоће од њега да узме играчку, онда само каже: ајнштанд. Та ружна немачка реч значи да јаки дечко прогласи кликере за

ратни плен, а ко се усуди да се успротиви, против њега ће употребити силу – ајнштанд је, дакле, и објава рата. Кратак али језгровит израз за опсадно стање, за насиље, за право песнице и за разбојничку владу уједно.

Челе проговори први. Згражавајући се, фини Челе рече:

„Направили су ајнштанд?”

„Јесте”, рече на то мали Немечек, охрабрен видевши да је ствар учинила такав утисак.

Сада Гереб плану:

„То се не може даље трпети! Ја већ давно говорим да треба нешто почети, али Бока увек направи кисело лице. Ако ништа не почнемо, још ће нас и истући.”

Чонакош стави два прста у уста, као знак да ће сада звизнути од радости. Он је био готов да се са радошћу придружи свакој револуцији. Али му Бока задржа руке:

„Заглушићеш нас”, рече му. И озбиљно запита малог плавог дечака:

„Дакле, како се десило?”

„Ајнштанд?”

„Да. Кад је то било?”

„Јуче послеподне.”

„Где?”

„У музеју.”

„Испричај, дакле, онако како је било, али тачно она-ко како је било, јер морамо знати истину ако хоћемо да предузмемо нешто против њих...”

Мали Немечек се узрујао осетивши да је постао средиште важне ствари. То се њему ретко дешавало. Немечек ни за кога није значио ништа. Није делио ни множио, као један у математици. Нико се није бринуо за њега. Био је беззначајан, мршав и слабашан дечак. И ваљда га је баш то чинило погодном жртвом. Почекео је причати и дечаци збише главе.

„Било је тако”, казао је, „после ручка смо отишли у музеј, Вајс и ја, и Рихтер, и Колнаи, и Барабаш. Прво смо у Естерхазијевој улици хтели да играмо лонгамете, али лопта није била наша него реалаца¹⁵, а они нас нису пустили. Онда је Барабаш казао: ’Хајдемо у музеј, па ћемо се кликерати поред зида.’ И онда смо ми ушли у музеј и почели се кликерати поред зида. Играли смо се тако да свако гурне један кликер, па чији кликер погоди један који је већ тамо, тај носи све кликере. И редом смо бацали кликере, већ је крај зида било око петнаест кликера, а међу њима и два стакленца. А онда одједном Рихтер повиче: ’Свршено, долазе Пастори!’ На углу су одиста били Пастори, руке су завукли у цепове и оборили главе, и ишли су тако полако да смо се ми сви много уплашили. Узалуд смо били нас петорица, њих двојица су тако јаки да би истукли и десеторицу. А и не смемо рачунати да нас је петорица, јер кад је зло, онда ће и Колнаи побећи, и Барабаш ће побећи, па се онда могу рачунати само тројица. А можда ћу и ја побећи, дакле смеју се рачунати само двојица. А ако бисмо и сва петорица побегли, ни онда то ништа не вреди, јер су Пастори најбољи тркачи у целом музеју, и ми бисмо узалуд трчали јер би нас стигли. Долазили су, дакле, Пастори, долазили су све ближе, и много су гледали наше кликере! Кажем Колнаију: ’Слушај, овима се свиђају наши кликери!’ И још је Вајс био најпаметнији јер он је одмах казао: ’Долазе, долазе, биће велик ајнштанд од овог долажења!’ Али ја сам мислио да нас неће дирати, па ми им никада ништа нисмо учинили. Па у почетку нас и нису дирали, само су стали и посматрали игру. Колнаи ми је шапнуо на уво: ’Слушај, Немечек, да прекинемо.’ Рекао сам му: ’Како не,

¹⁵ Реалац – ученик реалке, гимназије у којој су се изучавали природни предмети и живи језици.

и то баш сада кад си ти бацио, па ниси погодио! Сад је на мене ред. Ако однесем, прекинућемо.' Онда је Рихтер бацио, али му је од страха дрхтала рука, и једним оком је гледао Пасторе, па је онда природно што није погодио. Али се Пастори нису ни помакли, само су стајали с рукама у цеповима. Онда сам ја бацио и погодио сам. Однео сам све кликере. И баш да их покупим, било их је вальда тридесет, али пред мене скочи један Пастор, онај мањи, и викну: 'Ајнштанд!' Ја погледам унатраг, а Колнаи и Барабаш су већ трчали, Вајс је стајао уза зид и био блед, а Рихтер размишљао да ли да бежи или не. Ја сам покушао најпре поштено. Рекао сам: 'Молим, ви немате право на то.' Али старији Пастор је већ купио кликере и трпао их у цеп. А млађи ме ухватио за капут на прсима и викнуо: 'Зар ниси чуо да је ајнштанд?' Онда, дабоме, ни ја нисам рекао ништа. Вајс је почeo да њаче поред зида. А Колнаи и Барабаш су извиривали изаугла да виде шта се дешава. А Пастори су покупили све кликере, и нису рекли ниједну реч, само одоше даље. То је било све."

„Нечувено!”, рече Гереб озлојеђено.

„Па то је право разбојништво!”

То је рекао Челе. Чонакош звизну, што је значило да ваздух мирише на барут. Бока је мирно стајао и размишљао. Сви су гледали њега. Свак је био радознао што ће Бока рећи на то због чега се сви туже већ месецима, а што Бока досад није узимао озбиљно.

Али овај случај, очигледна неправда овог случаја, узбудила је и Боку. Тихо је рекао:

„Сада хајдемо најпре да ручамо. Последоподне ћемо се састати на градилишту. Тамо ћемо разговарати о свему. Сада већ и ја кажем да је то нечувено.” Свакоме се свидела његова изјава. Бока је био врло симпатичан у овом тренутку. Са љубављу су га погледали дечаци, са осмехом су гледали његову мудру малу главу, блиставе црне

очи у којима је био некакав ратоборни огањ. Пољубили би Боку, што се најзад и он укључио.

Пошли су кућама. Негде је брујао весео звук звона, сунце је пекло и све је било лепо, и све је било пуно радости. Дечаци су стајали пред великим догађајем. У сваком букну жеља да предузме нешто, и свак се узрујано питао: Шта ли ће сада бити? Јер када и Бока каже да ће нешто бити, онда ће одиста бити нешто!

Ишли су тако, ишли. Чонакош је заостао са Немечком. Када се Бока осврнуо, видео их је обојицу где стоје крај подрумског прозора фабрике дувана, на који је у дебелим жутим слојевима попадао фини дувански прах.

„Бурмут!”, кликну радосно Чонакош, поново звизну једанпут и напуни нос жутим прахом.

Немечек, мали мајмун, од срца се смејао. Својим танким прстићима и он је захватио мало дуванског праха. И кијајући продужише тако њих двојица Кестелекијевом улицом, осећајући блажену радост због овог проналаска. Чонакош је кијао страховито, мумлајући као какав топ. А мали плави дечко ситно, као морски зец када га задиркују. И кијали су, смејали се, трчали, и у овом тренутку је то било толико блаженство да су заборавили и ону велику неправду за коју је и Бока, мирни и озбиљни Бока, рекао да је нечувена.

ШАРЕНЕ СТРАНЕ

БЕЛЕШКА О АУТОРУ

Ференц Молнар је мађарски писац који је светску славу стекао романом *Дечаци Павлове улице*. Родио се у Будимпешти 1878. године, као Ференц Нојман. Каријеру је започео рано, још као осамнаестогодишњак, и то прво бавећи се новинарством, а касније се потпуно посветио писању романа за децу.

Дечаке Павлове улице Ференц Молнар је објавио 1907. године и роман је убрзо преведен на све светске језике. Поред романа за децу писао је и комедије, међу којима се истиче *Лилиом*, *Лабуд*, *Чувар*. Умро је 1952. у Њујорку.

БУДИМ И ПЕШТА

Пешта је стари мађарски град који се због ширења 1873. године спојио са Будимом и тако је настала Будимпешта, данас главни град Мађарске. Пешта је у 18. и 19. веку била значајан српски културни центар. У њој је из Беча 1796. године пренесена једина српска штампарија па је Пешта у наредних тридесет година била центар српске књиге. У њој је 1826. основано Српско учено друштво из кога ће касније настати Матица српска, најстарија српска књижевна и културна институција.

Матица српска

Матица српска, Нови Сад

СИБИЊАНИН ЈАНКО / ЈАНОШ ХУЊАДИ

Сибињанин Јанко, чувени Јанош Хуњади (1387–1456), ердељски војвода, краљев намесник, војсковођа, велики ратник који је на ратиштима југоисточне Европе у 15. веку војевао против Турака, позната је историјска и легендарна личност. Успомену на њега сачували су како историчари и писци тако и усмено предање. Ова знаменита личност из угарске историје, Јанош Хуњади, позната је код нас као Сибињанин Јанко у усменом предању и нашим народним песмама. Војвода Хуњади је ратовао с Турцима по Угарској, Влашкој, Србији и Бугарској и био судбински везан за српски народ и његове владаре, јер је свим народима југоисточне Европе подједнако претила опасност од турског надирања. Управо та повезаност Срба и Угара, заједничке битке и Хуњадијева војевања у нашим крајевима, доприносили су стварању легенде о њему. И док Мађари уопште немају народних песама о Јаношу Хуњадију, Сибињанин Јанко је један од најзначајнијих наших епских јунака.

Др Јелка Ређеп,
Сибињанин Јанко

Споменик Јаношу
Хуњадију у
Будимпешти

Миленијумска кула,
Гардош, у народу
позната и као кула
Сибињанин Јанка

САДРЖАЈ

I	3
II	16
III	31
IV	56
V	77
VI	88
VII	110
VIII	124
IX	154
X	158

УМЕСТО ПОГОВОРА

Питања за анализу и разумевање прочитаног.....	182
Припремамо се за малу матуру.....	184

ШАРЕНЕ СТРАНЕ

Белешка о аутору.....	188
Будим и Пешта.....	189
Сибињанин Јанко / Јанош Хуњади	190

Ференц Молнар

ДЕЧАЦИ ПАВЛОВЕ УЛИЦЕ

Наслов оригинала: Ferenc Molnár, A PÁL UTCAI FIÚK

Превод

Младен Лесковац

Ауторке методичко-дидактичке апаратуре

Санела Абдијевић, професор српског језика и књижевности у
ОШ „Шандор Петефи“ у Новом Саду

Светлана Курђубић Ружић

Издавач

Вулкан издаваштво

Господара Вучића 245, 11000 Београд

office@vulkani.rs

За издавача

Мирослав Јосиповић, Ненад Атанасковић и Саша Петковић

Директор

Нада Осмајић

Извршни уредник

Оливера Ђикановић

Уредник издања

Светлана Курђубић Ружић

Лектура и коректура

Редакција Вулкан знања

Дизајн и прелом

Ана Јовановић

Штампа

Вулкан штампарија д.о.о.

Тираж

1.500

ISBN

978-86-10-02625-2

CIP - Каталогизација у публикацији

Народна библиотека Србије, Београд

821.511.141-93-31

МОЛНАР, Ференц, 1878-1952

Дечаци Павлове улице / Ференц Молнар;
[превод Младен Лесковац ;

ауторке методичко-дидактичке апаратуре
Санела Абдијевић, Светлана Курђубић
Ружић]. - Београд : Вулкан издаваштво
Вулкан знање, 2019 (Београд : Вулкан
штампарија). - 190 стр. : илустр. ; 17 см. -
(Лектира за шести разред основне школе)

Превод дела: A Pál utcai fiúk / Ferenc Molnár.

- Право име аутора: Ferenc Neumann. -
Ауторова слика. - Тираж 1.500. - Питања за
анализу и разумевање прочитаног: стр. 182.

- Припремамо се за малу матуру: стр. 184-
186. - Белешка о аутору: стр. 188. - Будим
и Пешта: стр. 189. - Стр. 190: Сибињанин
Јанко – Јануш Хуњади / Јелка Ређеп.

ISBN 978-86-10-02625-2

COBISS.SR-ID 275117836

Copyright © Вулкан издаваштво, 2019

Ниједан део ове књиге, ни у целини ни у деловима, не сме се умножавати,
прештампавати или на било који начин дистрибуирати, укључујући и
фотокопирање, снимање и сл., без дозволе аутора и издавача. Сва права задржана.